

Dosarul nr. 2r-707/18

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud: A. Bologan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhnaci)

DECIZIE

5 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Luiza Gafton
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Serghei Bucatin,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Serghei Bucatin
împotriva Inei Nirca și lui Vladimir Bucatin cu privire la determinarea cotelor-părți
din bunul imobil,

împotriva încheierii din 5 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
restituit cererea de apel depusă de către Serghei Bucatin, ca fiind depusă în afara
termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 6 decembrie 2017 Serghei Bucatin a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Inei Nirca și lui Vladimir Bucatin cu privire la determinarea cotelor-părți
din bunul imobil.

Prin hotărârea din 16 martie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central,
acțiunea depusă de către Serghei Bucatin a fost respinsă, ca neîntemeiată.

La 3 mai 2018 Serghei Bucatin a declarat apel împotriva hotărârii din 16 martie
2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea
hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 5 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită
cererea de apel depusă de către Serghei Bucatin, ca fiind depusă în afara termenului
legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 28 iunie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Serghei Bucatin a declarat
recurs împotriva încheierii din 5 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că a recepționat hotărârea din 16 martie 2018
a Judecătoriei Criuleni, sediul Central la 20 aprilie 2018, iar cererea de apel a fost
depusă în termenul de 30 zile, la 3 mai 2018.

Serghei Bucatin a susținut că termenul de atac a hotărârii instanței de fond a
început a curge din momentul comunicării actului procesual, și anume din 20 aprilie
2018.

Astfel, consideră recurentul că apelul a fost declarat în termenii legali.

A solicitat admiterea recursului, casarea încheierii din 5 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea în fond.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 5 iunie 2018 și recurentul a recepționat încheierea instanței de apel la 15 iunie 2018 (f. d 77).

Astfel, recursul declarat la 29 iunie 2018, este în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz se constată că prin încheierea din 5 iunie 2018, Curtea de Apel Chișinău a dispus restituirea cererii de apel a lui Serghei Bucatin, ca fiind depusă în afara termenului legal, întemeindu-și concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (f. d. 60 - 63).

Instanța de recurs reține că concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Serghei Bucatin, în afara termenului legal este justificată.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii din 16 martie 2018 a Judecătorei Criuleni, sediul Central, prin care a fost respinsă acțiunea lui Serghei Bucatin împotriva Inei Nirca și lui Vladimir Bucatin cu privire la determinarea cotelor-părți din bunul imobil, a fost pronunțat la 16 martie 2018 (f. d. 46).

În conformitate cu art. 236 alin. (5) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, depun cerere de apel.

Cu toate acestea, Serghei Bucatin a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe numai la 3 mai 2018, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă și fără a solicita repunerea în termen (f. d. 48).

Or, în interpretarea corectă a prevederilor art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, legislația nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

În această ordine de idei, instanța de recurs apreciază critic afirmațiile recurentului cu referire la faptul că termenul de atac a hotărârii instanței de fond a început a curge din momentul comunicării actului procesual, și anume din 20 aprilie 2018.

Din materialele cauzei mai rezultă că prima instanță a întreprins măsuri necesare pentru înștiințarea legală a lui Serghei Bucatin despre locul, data și ora examinării cauzei, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție anexate (f. d. 32, 38), însă acesta din motive necunoscute nu s-a prezentat la nicio ședință în instanța de fond.

În atare circumstanțe, se conchide că Serghei Bucatin a cunoscut cu certitudine despre litigiul în cauză, și urma să țină cont de prevederile art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, fiind obligat să se folosească cu bună-credință de drepturile sale procedurale și să se informeze despre mersul examinării pricinii.

Or, rezultând din prevederile art. 102 alin. (4¹) Cod de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de menționat și faptul că Serghei Bucatin, în calitate de reclamant, având la cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), fapt, însă, ignorat de aceasta, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

Pe cale de consecință, este justificată soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, or, susținerea recurentului Serghei Bucatin că termenul de contestare a hotărârii primei instanțe ar trebui să înceapă a curge din momentul recepționării dispozitivului hotărârii, nu constituie motiv întemeiat și justificativ a omiterii termenului și este lipsit de o bază legală.

Iar, potrivit jurisprudenței CEDO, cu valoare de principiu (cauza Ghirea contra Moldovei, Hotărârea CEDO din 26 iunie 2012), recurentul avea obligația de a urmări desfășurarea procesului în care este implicată ca parte.

În această ordine de idei sunt lipsite de sens și alte critice aduse în susținerea cererii de recurs, or cele constatate indică direct la abuzul lui Serghei Bucatin în drepturile sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural.

Respectiv, prin înaintarea apelului la 3 mai 2018, recurentul și-a exercitat dreptul său cu încălcarea termenului legal, care de natură atrage decăderea dreptului de a exercita calea de atac a apelului și justifică în speță, admiterea excepției tardivității apelului și în consecință, atrage restituirea acestuia ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție.

În acest context, instanța de recurs consideră că la caz soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de

redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De altfel, reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de respinge recursul și de a menține încheierea din 5 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Serghei Bucatin.

Se menține încheierea din 5 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Serghei Bucatin împotriva Inei Nirca și lui Vladimir Bucatin cu privire la determinarea cotelor-părți din bunul imobil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Luiza Gafton

Tamara Chișca-Doneva